

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรม การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียน ช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอ่างทอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล
6. ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างแผนยุทธศาสตร์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 ของโรงเรียนอ่างทอง ปัทมโรจน์วิทยาคมที่เข้าเรียนในภาคเรียนที่ 1/2550 จำนวน 1,371 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ชั้นเรียน	จำนวนคน
มัธยมศึกษาปีที่ 1	480
มัธยมศึกษาปีที่ 2	475
มัธยมศึกษาปีที่ 3	416
รวม	1,371

1.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 ของโรงเรียนอ่างทอง ปัทมโรจน์วิทยาคมที่เข้าเรียนในภาคเรียนที่ 1/2550

$$\begin{aligned} \text{จากสูตรการคำนวณ} \quad n &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ n &= \frac{1,371}{1+ 1,371 (0.05)^2} \\ &= 309.69 \\ \text{จากการคำนวณได้ขนาดตัวอย่าง (n)} &= 310 \text{ คน} \end{aligned}$$

เพื่อให้การเก็บข้อมูลการศึกษาครั้งนี้มีประสิทธิภาพในครั้งนี้มีข้อมูลที่กระจายเท่ากันในทุกชั้นเรียน คือ ห้องเรียนละ 40 คน จำนวน 9 ห้องเรียน จึงขอกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 360 คน

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้มาโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มจากนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากจำนวนทั้งหมด 33 ห้องเรียน ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 6 ห้องเรียน คือ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	จำนวน	3	ห้องเรียน	ห้องเรียนละ	40 คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	จำนวน	3	ห้องเรียน	ห้องเรียนละ	40 คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน	3	ห้องเรียน	ห้องเรียนละ	40 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามปัญหาการวิจัย (Research problem) วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objective) และนิยามปฏิบัติการ (Operational definition) แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยเครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

37

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 12 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วมาสรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ตามหลักสี่ในฐานะพุทธศาสนิกชน จำนวน 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบทดสอบให้เลือกข้อถูกและผิด ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วมาสรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

เกณฑ์การวัดตัวแปร กำหนดไว้ ดังนี้

คำถามที่มีข้อความเชิงบวก

นักเรียนมีความรู้ (ตอบถูก)	กำหนดคะแนนเท่ากับ	1
นักเรียนไม่มีความรู้ (ตอบผิด)	กำหนดคะแนนเท่ากับ	0

คำถามที่มีข้อความเชิงลบ

นักเรียนไม่มีความรู้ (ตอบถูก)	กำหนดคะแนนเท่ากับ	0
นักเรียนมีความรู้ (ตอบผิด)	กำหนดคะแนนเท่ากับ	1

การแปลผลเพื่อจัดระดับความรู้ใช้แบบกลุ่มข้อมูล(Group data) โดยใช้การแจกแจงความถี่แล้วนำไปหาค่าพิสัย หลังจากนั้นกำหนดชั้นเพื่อหาความกว้างแต่ละชั้น ดังนี้

$$\text{หาค่าคะแนนพิสัย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{25 - 1}{3} \\ &= 8 \end{aligned}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ช่วงคะแนนและความหมายของระดับความรู้

- ช่วงคะแนน 0 – 8 หมายถึง มีความรู้ระดับมาก
- ช่วงคะแนน 9 – 16 หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง
- ช่วงคะแนน 17 – 25 หมายถึง มีความรู้ระดับน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน จำนวน 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) ตามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Likert's scale) มี 3 ระดับ กำหนดน้ำหนักของระดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 กำหนดไว้ดังนี้

ปฏิบัติส่วนใหญ่ (4-7 วัน)	ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ	3	คะแนน
ปฏิบัติบางวัน (1-3 วัน)	ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ	2	คะแนน
และไม่เคยปฏิบัติ (0 วัน)	ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ	1	คะแนน

การแปลผลเพื่อจัดระดับพฤติกรรมในเรื่องการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน โดยใช้การแจกแจงความถี่แล้วนำไปหาค่าพิสัย หลังจากนั้นกำหนดชั้นเพื่อหาความกว้างแต่ละชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{หาค่าคะแนนพิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

39

ช่วงคะแนนและความหมาย

ค่าคะแนน 1.00 – 1.66 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนน 1.67 – 2.33 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 2.34 – 3.00 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับน้อย

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม
- 3.3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา
- 3.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 30 คน
- 3.5 ตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือที่นำไปทดลองใช้ตาม ข้อ 4 โดยการหาค่าความเที่ยงตรง (Reliability)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 สํารวจจำนวนนักเรียน โรงเรียนอังกทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอังกทอง ที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2550
- 4.2 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอผู้อำนวยการโรงเรียน
- 4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.4 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดระเบียบข้อมูล
- 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 5.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

40

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเสนอในรูปแบบของตาราง พร้อมทั้งแปลผลได้ตาราง

5.3 การนำเสนอผลงานวิจัย

5.3.1 รวบรวมข้อมูลจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเอกสารตามแบบงานการค้นคว้าอิสระ

5.3.2 นำเสนอเค้าโครงการค้นคว้าอิสระต่อคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ

ในรูปแบบของ Power Point

6. ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างแผนยุทธศาสตร์

6.1 ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการศึกษาข้อมูลความรู้พื้นฐานในการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์สร้างแนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียน ช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอังกาบพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง โดยได้คำตอบจากแบบสอบถาม

6.2 ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียน ช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอังกาบพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง

6.2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแนวทางในการพัฒนา

6.2.2 การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร บรรยายสภาพและการดำเนินการงานขององค์กรที่ต้องการให้เกิดขึ้น ต้องการที่จะให้เป็น

6.2.3 กำหนดพันธกิจหรือภารกิจ การกำหนดภารกิจที่องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

6.2.4 การกำหนดกลยุทธ์ แนวทาง หรือ วิธีการที่นำองค์กรไปสู่การบรรลุผลตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้

6.2.5 การแปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ เป็นเครื่องมือสำหรับใช้เป็นแนวปฏิบัติโดยการจัดทำแผน โดยต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ ยกตัวอย่างเช่น ชื่อแผน วัตถุประสงค์ เป็นต้น

6.2.6 ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนกับอาจารย์ที่ปรึกษา